

Walvissen zwemmen in zee. Maar ze moeten wel steeds ademen. Dan komen ze boven water en persen ze lucht uit

We hebben al eerder geleerd dat het hoofdonderwerp datgene is waar een tekst over gaat. Daarnaast kennen we ook **hoofdzaken**, de belangrijkste informatie in een tekst. Minder belangrijke informatie noemen we **bijzaken**. Een tekst bestaat dus uit hoofdzaken en uit bijzaken.

Als je de hoofdzaken uit een tekst op een rijtje zet, maak je een **samenvatting**. Een samenvatting maken is eigenlijk een lange tekst korter maken, zonder dat je de belangrijke dingen weglaat. Je let dus vooral op de hoofdzaken.

Bloembinder

Je kiest er bewust voor om zelf de bloemen van de veiling te halen. Je gaat immers voor kwaliteit en bijzondere bloemen. Als bloembinder wil je je vooral onderscheiden, je wilt anders dan anderen zijn in kleur en vorm. De wil om een eigen stijl te ontwikkelen is dan ook een absolute voorwaarde om als bloembinder aan de slag te gaan. Je gaat naar de veiling, helpt met het buiten zetten van bloemen en planten en zorgt ervoor dat in de winkel alles op kleur, vorm en grootte bij elkaar staat. Vervolgens ga je aan de slag met het maken van boeketten voor de verkoop. Daarbij zorg je er voor dat er altijd een paar grote stukken in de winkel staan, waarmee je de show steelt. Speciale boeketten, samengesteld en gebonden met behulp van diverse technieken. Ook ben je voortdurend op zoek naar bijzondere aanvullende accessoires, bijvoorbeeld die ene vaas waarvan er maar een paar exemplaren zijn gemaakt. Als bloembinder moet je de wens van de klant creatief kunnen vertalen in een perfect boeket.

Het *hoofdonderwerp* van bovenstaande tekst is: het werk van de bloembinder. *Hoofdzaken* zijn: zelf bloemen van de veiling halen; eigen stijl ontwikkelen bij het maken van boeketten en het inrichten van de winkel; bijzondere accessoires zoeken.

Bijzaken zijn bijvoorbeeld: de show stelen met grote stukken in de winkel; speciale boeketten samenstellen en binden met diverse technieken.

In een samenvatting vertel je een verhaal in het kort.
Een samenvatting geeft de belangrijkste dingen uit het verhaal weer.
De minder belangrijke dingen zijn weggelaten.
Bij het maken van een samenvatting moet je letten op de **kernwoorden** en **kernzinnen**, de belangrijkste woorden en zinnen, in een tekst.
Je mag een samenvatting natuurlijk wel in je eigen woorden schrijven.

Van de tekst over het beroep van de bloembinder zou je de volgende samenvatting kunnen maken:

Het beroep van bloembinder bestaat uit diverse werkzaamheden, zoals het maken van boeketten, het ontwikkelen van een eigen stijl daarbij en het uitstallen van de bloemen en planten. De bloembinder haalt zelf bloemen op de veiling en zoekt naar bijzondere accessoires.

Zo maak je van een langere tekst al snel een korte, snel leesbare tekst.

Samenvatten betekent dat je in het kort de belangrijkste dingen van een tekst weergeeft.

Soms is informatie ook samengevat in een schema of diagram. Dat is heel handig, want dan kun je de informatie veel sneller 'lezen'. Het plaatsen van informatie uit een tekst in een schema of diagram is dus ook een manier van samenvatten.

Studieteksten

Walvissen zwemmen in zee. Maar ze moeten wel steeds ademen. Dan komen ze boven water en persen ze lucht uit.

Hoofdonderwerp: geeft aan waar de tekst over gaat.

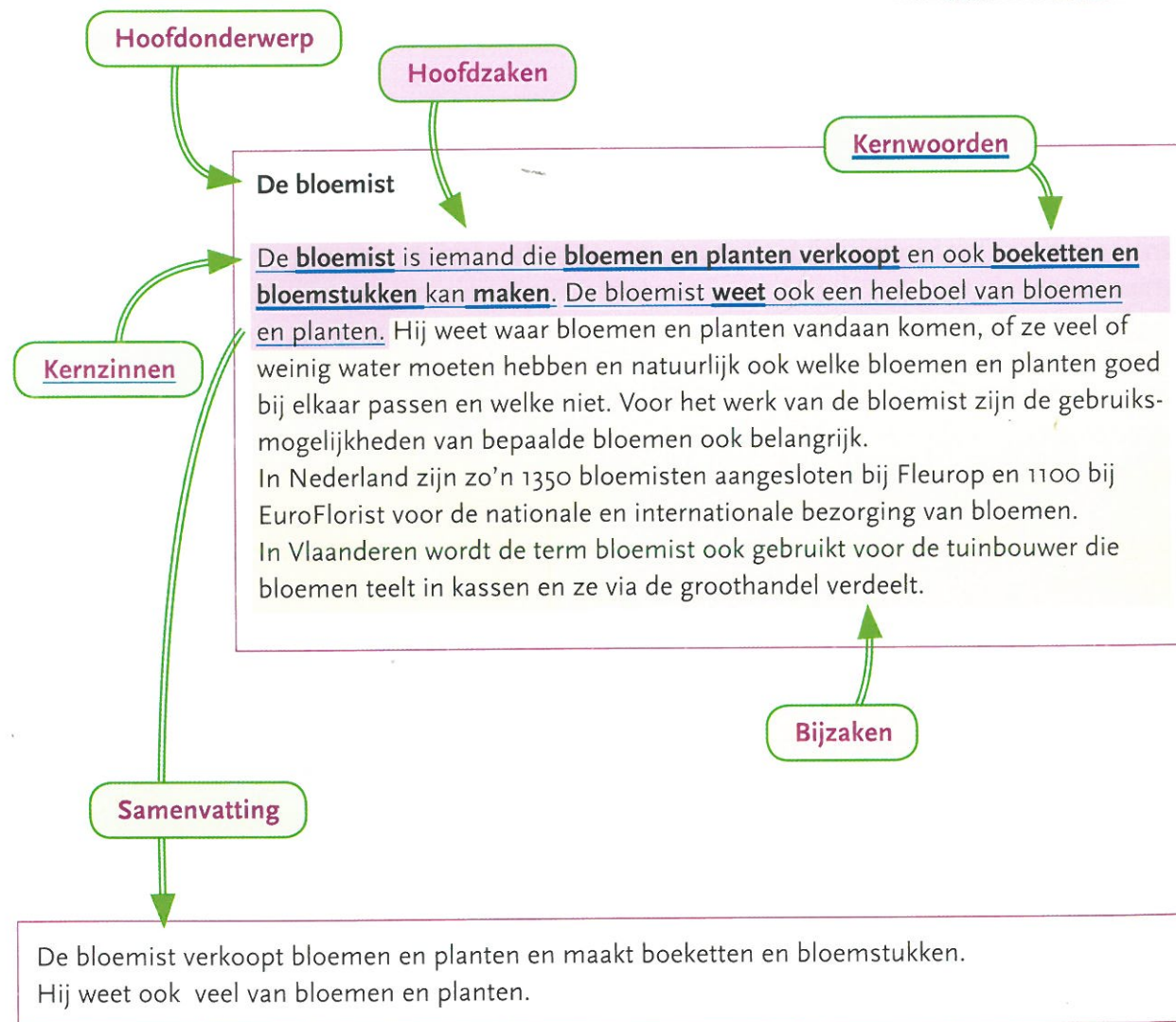
Hoofdzaak: belangrijkste informatie in een tekst.

Bijzaak: minder belangrijke informatie in een tekst.

Kernwoorden: belangrijke woorden in een tekst.

Kernzinnen: belangrijke zinnen in een tekst.

Samenvatten: in het kort de belangrijkste dingen weergeven.

Bron 1 (opgave 1)

De ticket- en servicemedewerker bij de spoorwegen zit achter een balie of loket. Hij verkoopt de trein-kaartjes, die noemen ze ook wel vervoersbewijzen. Je hebt ze nodig voor binnen- en buitenlandse trein-reizen. Hij moet verschillende talen kunnen spreken. Want hij krijgt vaak buitenlandse toeristen aan de balie.

Als je iets kwijt bent, kun je terecht bij de balie of het loket van de ticket- en servicemedewerker.

Daar verzamelen ze alle voorwerpen die in de trein en op het station gevonden zijn. Voorwerpen die niet binnen een paar dagen worden opgehaald, gaan naar het *Centraal Bureau Gevonden Voorwerpen*.

De ticket- en servicemedewerker zit niet altijd achter de balie. Hij loopt ook in de stationshal en op het perron om vragen van reizigers te beantwoorden. Als er een trein aankomt, helpt hij mensen die moeilijk kunnen lopen, met in- en uitstappen.

Wil jij ticket- en servicemedewerker worden? Dan moet je een VMBO-opleiding afmaken en twee buitenlandse talen kunnen spreken. Bijvoorbeeld Duits en Engels. NS geeft je ook nog een opleiding.

Bron 2 (opgave 2)**Apothekersassistent**

Als apothekersassistent ben je werkzaam in een apotheek. Je hoofdtak is het bereiden van medicijnen, de voorraad bijhouden en de verkoop van medicijnen aan cliënten. Dit doe je onder leiding van een apotheker. De apotheker geeft je instructies over welke medicijnen er bereid moeten worden. Verder ben je verantwoordelijk voor het geven van informatie aan cliënten over het gebruik en de bijwerkingen van de medicijnen. Een andere belangrijke taak die je als apothekers-assistent moet uitvoeren, is de 'medicatiebewaking'. Dit houdt in dat je nagaat welke genees-middelen de patiënt in het afgelopen jaar heeft gebruikt. Ook bekijk je of de nieuwe medicijnen bij het huidige medicijngebruik passen. Tevens bekijk je of de voorgeschreven dosering wel verantwoord is.

Ook ben je als apothekersassistent verantwoordelijk voor het bijhouden van de voorraad van alle geneesmiddelen. De gegevens van de voorraad voer je in de computer in. Verder zorg je ervoor dat de kwaliteit van de geneesmiddelen elke week wordt gecontroleerd. Dit voorkomt problemen met bijvoorbeeld geneesmiddelen die hun werking verliezen.

GEBRUIK HIERBIJ BRONNENBOEK BLZ. 73

Opgave 1

Lees bron 1.

Noem een paar hoofdzaken van het werk van de ticket- en servicemedewerker.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal green lines, typical of notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Welke informatie is meer bijzaak in deze tekst?
Noem twee zaken.

Welke opleiding heb je nodig voor dit werk?

Maak in eigen woorden een korte samenvatting van deze tekst.

[illegible]

Opgave 2

Lees bron 2.

Schrijf een kernzin uit de tekst op.

Wat zijn de belangrijkste taken van de assistent in de apotheek?

Welke uitleg geeft de tekst bij het woord **medicijnbewaking**? Waarop moet gelet worden?

This image shows a single sheet of white paper with horizontal green lines, typical of notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.